

NASLOV PREJEMNIKA:

dogovori

glasilo občinske konference SZDL Ljubljana — center

(poština plačana v gotovini)

Vsem ženam ob 8. marcu za njihov praznik iskreno čestitamo!

Družbenopolitične organizacije
in skupnosti občine in krajevnih skupnosti
Ljubljana Center

PROBLEMSKI KONFERENCI SZDL O VLOGI IN MESTU DRUŽBENIH ORGANIZACIJ IN DRUŠTEV OB ROB

Tudi društva nosilec samoupravljanja

Množičen odraz tega, da želimo občani organizirano zadovoljevati tudi, lahko rečemo, svoje, bolj intimne potrebe, so ustanovljene družbene organizacije in društva. Teh je v naši občini kar precej, prav tako je pisana paleta njihovih osnovnih dejavnosti od strokovnih, kulturnih in telesno-kulturnih do množičnih humanitarnih organizacij. Seveda so tudi motivi za tako interesno združevanje sila različni — prav tako pa so raznolike seveda tudi možnosti za njihovo delovanje. Bolj ko je neko društvo zaprto samo vase, samo sebi namen in ne išče stikov s širšo javnostjo — manj pomembno je tako društvo za našo celotno družbo, manj sredstev in časa družba njim posveti — in obratno.

Ze v prejšnji številki Dogovorov smo nakazali problematiko družbenih organizacij in društev, ki je bila dobro prikazana na nedavni problemski konferenci v okviru občinske konference Socialistične zveze Ljubljana-Center. Namen te konference, ki se je je udeležilo izredno veliko predstavnikov družbenih organizacij in društev ter predstavnikov družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih interesnih skupnosti je bil predvsem, zajeti celotno problematiko, ki tare društva pa tudi postaviti izhodišča za njihovo delovanje na širšo, družbi odprtejšo raven.

Iz razprave, v kateri je aktivno sodelovala večina udeležencev, je bilo razvidno predvsem

dvoje: materialna problematika družbenih organizacij, denimo Rdečega križa, Društva prijateljev mladine, tabornikov in podobnih, katerih družben pomen je sila velik, saj je njihov program izrazito humanitarno in vzgojno usmerjen, združujejo pa pomembno število predvsem mladih ljudi. Programi teh organizacij so praviloma tudi širše družbeno potrjeni, članstvo pa aktivno sodeluje tudi v družbenopolitičnih organizacijah. Problematika vrste društev pa je nekoliko drugačna. Večinoma tem društvom ni toliko do tega, da bi bila vključena v širša družbena in politična gibanja in akcije oziroma praviloma v njih od sedaj niso sodelovala. Od družbe želijo le to, da lahko v miru oprav-

ljajo svojo dejavnost; nanjo se obrnejo le, ko jim pri svojem delu, bodisi za prostore, pripomočke, potovanja ali pri udeleževanju akcij v okviru svoje dejavnosti zmanjka denarja. Taka društva se pogosto pritožujejo še, da imajo šibko članstvo, ni podmladka itd.; ob tem se seveda pozablja, da se je za to treba odpreti navzven, razviti informacijski sistem ter, ne nazadnje, ob svojem interesnem delovanju prevzeti tudi vse ostale družbene obveznosti, izhajajoče iz tega.

Seveda društva niso v celoti kriva za tako stanje oziroma trenutne možnosti ne dovoljujejo, da bi se dejavnost slehernega društva lahko v polni meri razvila. Tu so najbolj prizadeta prav športna društva, saj je pogosto več interesentov, kot pa je na razpolago športnih objektov oziroma jih upravljniki neracionalno koristijo. Vendar je to bolj prehodni problem.

Pomembna vrednost tega posvetovanja so bili izdelani zaključki (ki jih objavljamo na drugi strani časopisa), oblikovani na podlagi ugotovitev, da so tudi družbene organizacije

Nadaljevanje na 8. strani

Justa Kavšek, ravnateljica Vzgojno varstvenega zavoda Stari Vodmat med otroki v svojem delovnem okolju. Te dni bo že trideset let, odkar dela na področju vzgojnovarstvene dejavnosti. Vsa ta leta pa je tudi aktivna družbenopolitična delavka. Tudi danes dela na področju vzgojnovarstvene dejavnosti, ki je, lahko rečemo, prva šola vzgoje novega rodu. Je predsednik samoupravne interesne skupnosti za otroško varstvo občine Ljubljana Center in predsednik podkomisije za učila pri Zavodu za šolstvo SRS, ki se ukvarja s primernostjo igrač in učil za predšolske otroke. Tako kot vse ženske, daje tudi ona svoj delež naši samoupravni družbi.

Igor Krevi

NAMESTO UVODNIKA

Takšne so samoupravljalke

V Ljubljanski banki je zaposlenih veliko žensk — kar 70 odstotkov vseh zaposlenih. Tudi v samoupravnih organih so številčno močno zastopane, tako da je v delavskem svetu tudi tak odstotek žensk. Ena izmed njih je Danica Cibic, sekretarka osnovne organizacije zveze komunistov in članica občinske konference zveze komunistov. Je zelo aktivna družbenopolitična delavka, zato smo jo zaprosili, da nam pove, kako njej in njenim kolegicam uspeva izpolnjevati vse te zahtevne naloge: na delovnem mestu, doma, pa še jim ostane časa in energije, da s posvečajo družbenopolitičnim aktivnostim.

»Da bi žena lahko aktivno sodelovala v samoupravnem in družbenopolitičnem življenju, mora imeti za to pogoje. Pri nas, v banki, imamo že dalj časa urejeno družbeno prehrano. Morda se komu zdi, da je to nepomembno, vsaka žena pa ve, koliko misli, časa in energije vzame priprava kosila doma. Že to je za ženo razbremenitev. Drugi ukrep, s katerim smo tudi pomagali ženam, je drseči delovni čas. Koliko nerivoze in pritiska nam je prihranjeno sedaj, ko vemo, da nam ni treba priti v službo do določene minute. S tem smo dosegli, da pride žena v službo umirjena, urejena in lahko takoj začne z delom. Psihološkega pritiska ni več, mnoge žene pa še vedno hodijo v službo ob 7. uri, vendar se počutijo drugače, saj si same določajo uro prihoda na delo. Že dalj časa pa se pogovarjamo o tem, da bi banka imela svoj vzgojno varstveni zavod, kamor bi žene lahko vodile svoje otroke. Tako bi bil rešen še en velik problem — žena, ki ve, da je otrok v varnih rokah, bo bolj sproščena in brez skrbi, tako da se bo lahko še bolj posvečala delu. Tako je torej družbena prehrana, urejeno varstvo in celodnevna šola pogoj, ki omogoča, da se žena aktivno vključi v družbenopolitično življenje.

V Ljubljanski banki so žene zelo aktivne. Prav delegatski sistem, ki ga sedaj uvajamo, pa je delegatke še bolj spodbudil k delu. V delavskem svetu, so bile prav te izredno aktivne. Kot delegatke delavskega sveta so zelo dobro obveščale volivce o tem, kar jih je zanimalo, tako da so prispevale velik delež pri samoupravni organizaciji banke.

Sama sem v delu, ki ga opravljam, v službi in izven nje, našla zadoščenje. Pridejo seveda tudi težki trenutki. Potrebna je velika moč, da si kos vsem nalogam, ki si jih zadal. Sam hočeš naloge uspešno opraviti, malo pa si tudi pod pritiskom družbe, ki od tebe pričakuje, da boš opravil naloge, ki ti jih nalaga.

A. V.

Člani ZK v Centru pregledali svoje delo

Uspešni delovni posvet

Komite občinske konference ZK Ljubljana Center, je na svoji 41. seji komiteja, v mesecu januarju letos, sprejel sklep, da organizira tridnevni seminar za sekretarje osnovnih organizacij ZK. Seminar je potekal v času od 23. do 25. februarja ter so bile obravnavane naslednje pomembne teme, ki vsebujejo vprašanja sedanjega političnega trenutka:

- naloge ZK pri izgradnji družbenoekonomskih odnosov na podlagi ustave in zakona o združenem delu ter aktualna vprašanja tekoče ekonomske in socialne politike;
- idejnopolitična, kadrovska, organizacijska in akcijska krepitve ZK
- osnovne idejnopolitične značilnosti sodobnega sveta;
- pomembne novosti zakona o ljudski obrambi in zakona o družbeni samozaščiti, varnosti in notranjih zadevah ter naloge Zveze komunistov pri tem.

Več kot 400 udeležencev seminarja so v navedenih uvodnih temah spregovorili: podpredsednik IS skupščine SRS in član predsedstva CK ZKJ tovariš Roman Albreht, predsednik komisije za organiziranost in razvoj ZK pri OK ZKS Ljubljana Center Niko Pogačar, član komiteja OK ZKS Ljubljana Center Vlastjo Krivokapič ter pomočnik sekretarja republiškega sekretariata za notranje zadeve Franc Molan.

Po uvodnih temah je organizacijsko seminar potekal ločeno po štirih skupinah, formiranih po krajevnih skupnostih, na katerih so udeleženci konkretnije obravnavali aktualna vprašanja glede na problematiko, s katero se srečujejo v svojih sredinah. Izmenjane so bile številne izkušnje ter nakazani nekateri problemi, prav tako pa jasno opredeljene naloge, ki nas čakajo v zvezi z uresničevanjem izgradnje družbenoekonomskih odnosov na podlagi ustave in zakona o združenem delu in uresničevanja sklepa 5. seje CK ZKS s področja idejnopolitične, kadrovske, organizacijske in akcijske krepitve Zveze komunistov. Na skupinskih razpravah so se razvile zlasti živahne razprave o organiziranosti ter delovanju komunistov v krajevnih skupnostih, kjer je bila kritika izrečena še vedno premlinemu vključevanju komunistov v delo na terenu. Kljub temu pa velja omeniti ugotovitve o pozitivnih tendencah v gibanju članstva v zadnjih dveh letih ter povečevanju mreže osnovnih organizacij v naši občini in boljšo organiziranost.

Seminar, ki ga je organizirala OK ZKS Ljubljana Center, je prav gotovo pomemben prispevek za reševanje nekaterih vprašanj, ki jih terja sedanji politični trenutek. Prav tako pa nadaljnja usmeritev vodstvom osnovnih organizacij ZK, pri boljšem vsebinskem in organizacijskem delovanju zveze komunistov v naši občini.

A. B.

Obdarili svoje matere

8. marca, na mednarodni dan žena, se sleherni izmed nas želi nekako oddolžiti svojim materam, učiteljicam in vsem tistim ženam, ki dan za dnem nesebično razdajajo svoje znanje, ljubezen in trud za boljši vsakdan nas vseh. Zato smo učenci osnovne šole Tone Čufar želeli z veliko pozornostjo poudariti izreden pomen in vlogo današnje žene, predvsem pa vlogo naših mater in učiteljev v javnem in družinskem življenju. V ta namen smo organizirali nekaj kulturno prosvetnih prireditev, ki bi naj bile v svojem izrazu sicer skromne, a iz srca izhajajoča zahvala.

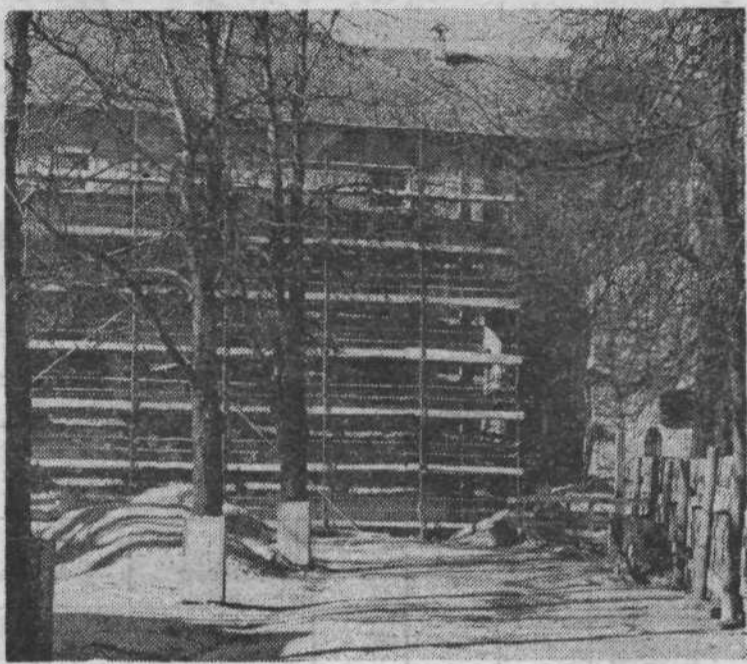
Tako smo priredili razstavo, na kateri lahko spremljamo zgodovinsko pot, ki jo je prehodila žena preko vseh družbenih obdobj. V njej pa smo želeli osvetliti tudi položaj žene drugod po svetu, kjer še vedno ne vladajo tako pravične in enakopravne družbene razmere, kot v naši stvarnosti. Razstavo smo pripravili pod skrbnim vodstvom tov. Jelene Vujošević. Predvsem materam učencev naše šole smo namenili skrbno pripravljeno proslavo. Uvodno besedo je spregovoril ravnatelj šole tov. Rado Hlebec. Poudaril je položaj delovne žene in matere v naši družbi, nekaj besed pa je posvetil tudi enakopravnosti žena v šolah ter njihovi poklicni orientaciji. Za vse goste naše proslave pa je gotovo največje zanimanje vzbudila njegova misel o položaju naših žena v družinah. V nadaljevanju programa smo pionirji naše šole v vezani in prozni besedi poskušali izraziti vso ljubezen, ki

jo čutimo do svojih mater, nekaj besed pa smo spregovorili tudi o boju žena za njihove pravice. Posamezne misli programa so povezovali ujemajoči glasbeno-instrumentalni vložki, pri čemer je ubrana pesem šolskega zbora pod vodstvom tov. Vospernikove, naši izpovedi dajala ustrezen okvir. Mentorici proslave sta bili tov. Samardžijeva in tov. Setnikarjeva, učence nižjih razredov pa so vsebinsko usmerjale razred-

ne učiteljice.

Ob zaključku skromne, a pristrčne prireditve, so bile matere prijetno presenečene, ko so prejele iz rok svojih malčkov skromna darilca, ki so jih učenci naših nižjih razredov spretno izdelali pod vodstvom tov. Košičeve. Vsi pa upamo, da smo z razstavo, s proslavo in z darilci, ponudili tudi del svojega srca.

Poročevalec OŠ T. Čufar
ROK OREL

Po treh letih bolj ali manj intenzivne sanacije Ljubljanskega gradu smo vanj vložili 18,5 milijona dinarjev. Že proti koncu prihodnjega leta pa bodo predvidoma odprli gostinski lokal. Še vedno pa iščejo investitorja, za dokončno obnovo nekaterih delov gradu.
ANDREJ SELAN

Posvet o nadaljevanju utrjevanja hišne samouprave ter delovne organiziranosti stanovanjskega gospodarstva

Stanovanje pogoj za reprodukcijo

Občinska konferenca SZDL in Samoupravna stanovanjska skupnost Ljubljana Center sta v začetku tega meseca organizirali posvet v dogovoru z Mestno konferenco SZDL, katerega zaključke bo na svoji seji obravnavalo Predsedstvo Mestne konference SZDL in zavzelo ustrezno enotno politično stališče Ljubljane v zvezi z nadaljnjim utrjevanjem hišne samouprave ter delovne organiziranosti stanovanjskega gospodarstva. Posveta so se udeležili poleg delegatov Krajevne konference SZDL in Zborov stanovalcev vseh osmih krajevnih skupnosti tudi predstavniki vseh družbeno-političnih organizacij občine.

V uvodni besedi je predsednik skupščine Samoupravne stanovanjske skupnosti Ljubljana Center, Janez Škulj, dejal:

»Stanovanjsko vprašanje je eno od osrednjih vprašanj, ki ga mora rešiti delavec oz. družina, da omogoči otrokom enakopraven start v življenje; stanovanje sodi v normalne pogoje reprodukcije. Spremeniti oz. dopolniti moramo koncept stanovanjske graditve v Ljubljani. Ljubljano kot mesto moramo sistematično izgrajevati v delavsko Ljubljano.

Zemljiška politika v Ljubljani mora postati sestavni del razvoja Ljubljane in v tem sklopu tudi stanovanjske graditve. Izhajati moramo iz ugotovitve, da je mogoča enotna politika stanovanjske graditve v Ljubljani samo ob skupaj dogovorjeni zemljiški politiki.

Vsa vprašanja gospodarjenja s hišo moramo urejati z učinkovitim dogovarjanjem v hiši, v krajevni skupnosti in v samoupravni stanovanjski skupnosti, kajti izven nas ni nikogar, ki bi namesto nas reševal odprta vprašanja gospodarjenja s hišo. Stanarino je potrebno dosledno postaviti kot bazo za gospodarjenje s stanovanjsko hišo, kar pomeni, da predstavlja ta stanarina materialno bazo hišni samoupravi in stanovanjski samoupravi.

V Ljubljani je potrebno v okviru ustreznega podjetja zagotoviti obrtniške in druge zmogljivosti, da bo mogel hišni svet ali občan naročiti delo, seveda bo treba ta dela tudi časovno razporediti, kar velja zlasti za najpogostejša vzdrževalna dela.

Prenova starega mestnega jedra je nujnost za skladen razvoj Ljubljane kot mesta. V obdobju hitrega razvoja stanovanjskega standarda v zadnjih desetletjih imamo v središču

mesta opravka z bivalnimi pogoji, ki izvirajo iz prejšnjih stoletij. Ti bivalni pogoji, ki so največkrat tudi škodljivi za zdravje, imajo za posledico, da se družbeno in proizvodno aktivno prebivalstvo razseljuje iz mestnega središča, kar prinaša s seboj številne negativne posledice.

Moramo se tudi politično opredeliti do problematike prenove in do ukrepov, ki jih bo potrebno podvzeti za prenavo.

Med drugim je danes govora o naši delovni organiziranosti za uresničenje vseh navedenih nalog. V tem pogledu naj bo naš pogled uprt v prihodnost tako, da bomo v najkrajšem možnem času dobili delovno organiziranost, ki bo ustrezala našim številnim in raznovrstnim potrebam na tem področju.

Na osnovi uvodne besede in široke razprave udeležencev posveta so bila na zaključku sprejeta naslednja stališča:

● Sprejme in potrdi se usmeritve, ki so bile podane v materialih, ki so bili posredovani vsem udeležencem posveta in osvaja se tudi nakazane probleme, predloge in sugestije, ki so bile predlagane s strani prisotnih v razpravi. V sugestijah, ki so bile podane v razpravi je predvsem dati poudarka družbeno-politični vlogi HS in ZS v KS, kot celici samouprave.

● Stališče posveta je takšno, da se usmeritve, dopolnjevanje s predlogi in sugestijami iz razprave realizirajo na podlagi konkretnih akcijskih programov in ukrepov, ki naj bi jih v okviru svojih pristojnosti sprejeli samoupravni organi stanovanjskega gospodarstva.

● Za dograditev in usmeritev stališč ter obdelavo istih se imenuje posebna komisija.

● Tako pripravljeno gradivo se posreduje Mestni konferenci SZDL. Usmeritve bodo služile tudi za pripravo gradiva za razpravo v hišnih svetih, zborih stanovalcev v krajevnih skupnostih in končno v pripravah za prihodnjo sejo skupščine samoupravne stanovanjske skupnosti.
STAŠ OLUP

Tudi društva nosilec samoupravljanja

Nadaljevanje s 1. strani

in društva pomembna družbena kategorija. To so (oziroma bi morala biti) najmnogičnejša baza za vse družbenopolitične in samoupravne organizacije in skupnosti. Predvsem pa bodo v bodoče morala biti eden od nosilcev organiziranja in izvajanja krajevnega samoupravljanja. Njihovo mesto je v terenskih odborih SZDL, hišnih svetih, krajevni skupnosti; mnogi bolj se bodo morala odpreti širši skupnosti, izdelati ustrezne programe svojega delovanja, v katerih morajo najti svoje mesto tudi družbenopolitično izobraževanje, ljudska obramba in družbena samozščita in druge kvalitete, na katerih slo- ni naš samoupravni socialistični sistem.

Le na tak način bodo društva dokazala svojo družbeno koristnost in se tako, seveda, na svoj specifičen, programu prirejen način, tvorno vključila v konkretno izgradnjo celotnega družbenega sistema. In v tem primeru bodo seveda deležna tudi ustrezne materialne in druge pomoči s strani celotne družbe.

Razveseljivo je, na koncu, da so vsi udeleženci sprejeli tak koncept razvoja svojih društev, ki naj delujejo v frontnem okviru delovanja Socialistične zveze, v kateri, navsezadnje, vsi združujemo svoje sile, da bi uresničili v dokumentih sprejete politične cilje ter omogočili zadovoljevanje skupno sprejetih in v okviru njih tudi lastnih interesov.

MISO JAVORNIK

GIP Gradis, SGP Slovenija ceste in SGP Primorje v SOZD GAST

Skupno doma in na tujem

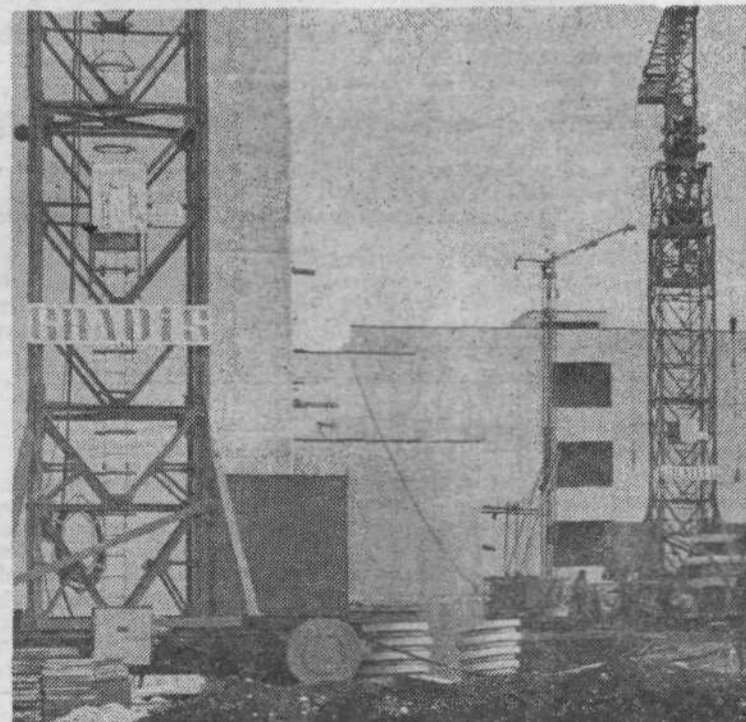
Po besedah Vinka Franja, sekretarja konference osnovnih organizacij sindikata SGP Slovenija ceste, lahko združevanje delovnih organizacij GIP Gradis, SGP Slovenija ceste in SGP Primorje v sestavljeno organizacijo združenega dela GAST pospešijo le z dovolj angažiranim delom odgovornih delavcev v vsaki delovni organizaciji. Na zadnjem posvetu predstavnikov družbenopolitičnih organizacij Gradisa, Slovenija ceste in Primorje, so ugotovili potrebo po strokovni koordinaciji dela strokovnih in drugih organov. »Vsekakor pa družbenopolitične organizacije v vseh treh podjetjih,« pravi Vinko Franjo, »morajo odigrati svojo vlogo pri pospeševanju integracije. Pozorne morajo biti predvsem pri odstranjevanju vseh tistih ovir, ki bi tako ali drugače ovirale združitev treh delovnih organizacij. Zelja vseh delavcev GIP Gradis, SGP Slovenija ceste in SGP Primorje je jamstvo, da bomo delo in sredstva združili v SOZD GAST v razumljivem roku, saj nihče ne bo delal v nasprotju z lastnimi, s tem pa tudi z družbenimi interesi.«

Na drugi strani sodi Silvo Čotar, glavni direktor SGP Primorje, da združevanje delovnih organizacij SGP Slovenija ceste, GIP Gradis in SGP Primorje v SOZD GAST poteka že toliko časa, da se tako v javnosti, kot v kolektivih teh podjetij pojavljajo dvomi o uspešnosti doseganega dela pri organiziranju sestavljene organizacije. Številni sestanki vodstev delovnih organizacij ter komisij in vodstev družbenopolitičnih organizacij so do konca lanskega leta izoblikovali izhodišča za reševanje nekaterih najpomembnejših vprašanj pri združevanju v SOZD. Vzporedno z izdelavo predloga samoupravnega sporazuma o združevanju v SOZD bo sprejet tudi predlog o organizaciji temeljne banke GAST in osnove srednjeročnega razvojnega načrta do leta 1980.

Predlog samoupravnega sporazuma nima spornih mest, saj so se o predmetu poslovanja, organizacijski in samoupravni organiziranosti, strokovnih službah GAST, zainteresirane delovne organizacije že dogovorile, večje težave se pojavljajo pri dogovorih o bodočih razvojnih smernicah delovnih organizacij, združenih v SOZD GAST. Prav od tega je v veliki meri odvisno, kako in v kolikšnem obsegu bo opravljena delitev dela, specializacija in dejavnost na tistih področjih, ki so skupna vsem trem delovnim organizacijam. V SOZD GAST bo treba zagotoviti na enakopravnih osnovah razvoj vseh delovnih organizacij, ki se združujejo, predvsem na osnovi razpoložljivih zmogljivosti, strokovnih kadrov itd.

Na dosedanjih sestankih so se predstavniki GIP Gradis, SGP Slovenija ceste in SGP Primorje s člani vodstev družbenopolitičnih organizacij vseh treh podjetij že dogovorili, da bodo v okviru SOZD GAST opravljali naslednja dela, ki hkrati predstavljajo predmet poslovanja bodoče sestavljene organizacije združenega dela: gradnja avtocest ter objektov za prenos energije in energetskih objektov, gradnja predorov in železnice, sočasno z izdelavo separacij in opreme za proizvodnjo gradbenega materiala, asfaltnih baz in betonarn. Prav tako naj bi že v prvi fazi združitve v okviru skupnih služb sestavljene organizacije združili vse finančne, razvojno-tehnične, organizacijsko-informacijske in ostale splošne funkcije s službo za marketing.

Torej ni dvoma, da bo vloga sestavljene organizacije združenega dela GAST z združitvijo GIP Gradis, SGP Slovenija ceste in SGP Primorje, izrednega pomena v slovenskem in širšem prostoru. Nastop vseh treh združenih delovnih organizacij bo namreč omogočil prevzemanje velikih del, z modernimi tehnologijami pa bodo morale vse članice SOZD GAST združiti svoje napore tudi za skupno nastopanje na tujih tržiščih.
I. V.

DOGOVORI — glasilo občinske konference SZDL Ljubljana Center, Prešernova 26, p. p. 191 — Telefon: 312-634 in 315-784 — Izhaja štirinajstdnevno — Naklada: 16.000 izvodov

IZDAJATELJSKI SVET:

Vojko Novak (predsednik), Blaž Matekovič, Viktor Damjan, Marjan Mayer, Franci Strle, Breda Pavlič, Lojze Cepuš, Karel Destovnik, Tatjana Pust, Artur Boroje, Mišo Javornik, Vladimir Jerman in Ivan Hafner

UREJA UREDNIŠKI ODBOR:

Zvone Kržišnik (glavni urednik), Mišo Javornik (odgovorni urednik), Dragica Bošnjak, Artur Boroje, Matija Čož, Bogdan Pogačnik, Milan Turel, Bogdan Fajon in Darinka Legat

Rokopisov in fotografij ne vračamo

Tisk: ČGP »Delo« TOZD Grafika, Likozarjeva 1